

Memòria per imaginar, pensar i crear

Anna Maria Iglesia

Fa temps que m'he adonat que la literatura és una cosa més seriosa del que em creia i, per tant, em limito als treballs periodístics", escribia l'Anna Murià a Mercè Rodoreda el 3 de desembre de 1956 des de Mèxic. Acaba de llegir, amb gran decepció, *Els fugitius*, la novel·la de Xavier Benguerel sobre l'exili. "És una obra insubstantial. L'Obiols no hi és, ni cap de nosaltres. En realitat no hi ha ningú, perquè els personatges només són noms i es confonen els uns amb els altres", explica a la seva amiga, tot preguntant-li a continuació si ella escriurà la novel·la sobre Roissy, que encara "no existeix". I té raó, tot i que podríem preguntar-nos per què escriure una novel·la entorn de Roissy quan, anys enrere, el 1946, la Murià havia reunit a *Via de l'est* uns extraordinaris relats en els quals retrata els seus companys d'exili i evoca aquell temps tan decisiu per a tots ells. Amagats rere altres noms, Rodoreda, Trabal, Gasch, Obiols i Batra protagonitzen



SOTA LA PLUJA

Anna Murià
Comanegra
256 pàgines
18,90 euros



Murià entenia la literatura com un espai obert per experimentar. / rafael leao

aquells contes que, amb edició i pròleg de Mercè Ibarz, l'editorial Comanegra recupera a *Sota la pluja*, un volum on també trobem *El país de les fonts*, llibre de relats que l'escriptora nascuda a Barcelona el 1904 va publicar el 1978, quan ja havia tornat de l'exili. Ibarz afegeix dos relats, 'Focs de ciutat' i 'Haima', publicats a l'exili i que la seva autora havia reservat per utilitzar per a la novel·la *Aquest serà el principi*, publicada també després del seu retorn a Catalunya.

Són molts els motius pels quals *Sota la pluja* és un volum important. En primer lloc, perquè reinv-

dica la figura d'Anna Murià, que va pertànyer a una generació d'escriptores —Rosa Maria Arquimbau, Mercè Rodoreda, Aurora Bertrana o Maria Teresa Vernet— que van començar a publicar a finals dels anys vint i els inicis dels trenta i que van renovar les lletres catalanes —"En poc temps s'han revelat una pila d'escriptores noves a Catalunya", va assenyalar Domènec Guansé—. En segon lloc, aquests relats ens mostren una escriptora versàtil que entenia la literatura com un espai obert per experimentar, jugar amb els gèneres i esborrar els límits que separen la reali-

tat de la ficció, la imaginació de la memòria. En tercer lloc, aquí descobrim una autora amb una escriptura, apunta Ibarz, "carnal, eròtica en alguns moments", una autora "moralrevolucionària" —així la va definir Cèsar August Jordana— que explora el desig i la sexualitat femenina: a 'Sota la pluja' descriu el furtiu encontre entre una noia, una *passante* baudeleriana, i un milicià; 'Hosanna' evoca la seva primera unió sexual amb Bartra i 'El darrer bes de la muntanya de roses' és una evocació d'un amor adolescent que continua viu —"besa'm encara", es demanen l'un a l'altre—. En quart lloc, els relats ens presenten una assagista que medita entorn de l'amor, del paper de la dona —cal recordar els seus articles feministes de *La nau* i *L'opinió*, on reflexiona, entre altres temes, sobre el vot femení—, de les arts i de l'escriptura. En cinquè lloc, *Sota la pluja* ens mostra el recorregut literari d'una autora. Confessava a Rodoreda que havia deixat d'escriure literatura, però no era del tot cert: Murià no es va dedicar només a la traducció i els articles. Va escriure *El llibre d'Eli*, per exemple. Però no va publicar fins a tornar a casa.

Hi ha moltes més raons per llegir *Sota la pluja*, però la primera és que ens permet gaudir d'una autora que no va deixar mai d'experimentar i de convertir la memòria en el material més potent per imaginar, pensar i crear.

kioskoymas#adquisicions.biblioteca@upf.edu

kioskoymas#adquisicions.biblioteca@upf.edu